

előbb az 5. lapon

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K - f.
Fél évre . . . 5 K - f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint

Nyilttér soronként 1 K

Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

A helyzethez.

A parlamenten kívüli kormány feje, gróf Khuen Héderváry Károly merész lépésre határozta el magát. Az országgyűlést elnapoltatta, mert látta, hogy nincs mit várnia és remélnie.

A kormányelnök csodálatosan vakmerő reménykedéssel hitte, hogy sikerül neki az országgyűléstől indennitást, a nemzet-től pedig többséget kapni.

Vagy talán nem is hitte, csak mondta, hogy ezzel céljait és terveit rejtegesse. Ezek a célok pedig mindenestre közelebb állanak Bécs akaratához, mint a nemzet érdekeihez.

A képviselőházban ugyan mindig hangzottatták a szigorú alkotmányosságot, amelynek utjairól eltérni nem akarnak; ez azonban pusztán csak arra a feltevésre van alapítva, hogy a választások igazolni fogják a kormány naiv reménykedését.

Gróf Khuen-Héderváry Károly a múlt héten is kijelentette, hogy Magyarországon csak a nemzeti akarat alapján, alkotmányos formák között képzelhető a kibontakozás, illetve új helyzet teremtése. O tehát alkotmányos alapon áll s így megy bele az új választási harcba. Nagyon közel fekszik azonban az a feltevés, hogy a kormány vállalkozása és a választási erőpróba csak arra való, hogy dokumentálják, miszerint Bécs felajánlotta a nemzetnek az alkotmányosság folytonosságának fenntartását, megkísérelte a békés megoldást, de a nemzetnek ez nem kellett, tehát az abszolutizmus csak kényszerű következménye az eseményeknek.

Ha sikerül pénzzel, terrorizmussal, erőszakkal és nyomással valamiféle gutgesinnt többséget összehozni, akkor alkotmányos mezbe öltözve érvényesül az abszolút hatalom; ha azonban a nemzet nem ejti el aszpirációit és azoknak ad többséget, akik nem alkusszák el az önállóságra való jogos törekvést, akkor esetleg azt a

mezt le is veti s ráfekszik az országra a legdurvább reakció.

Gróf Khuen-Héderváry kormánya teljesen elszigetelten áll. Nem kell senkinek. A függetlenségi és 48-as párt természetesen késhegyig menő harcot folytat ellene; Kossuthék színtén ellenfelei; az alkotmánypárt megadná ugyan neki a rövid indennitást, de többre nem kapható s a néppárt megnyerése már azért is lehetetlen, mert nagy a felháborodás az unitárius kultuszminiszter miatt. Gróf Tisza István minden téren szolidáris ugyan a kormányelnök politikai törekvéseivel, de a főrendiházban tartott beszédében kijelentette, hogy az általános választói jogot a politikailag éretlen tömegekkel való kacérokodásnak tartja. Tehát neki sem kell az új kormány, hanem kellene valami egészen más: a régi szabadelvű rendszer feltámasztása, a maga osztály uralmával, opportunus, megalkuvó politikájával.

De kik hát azok, akikre gróf Khuen-Héderváry számít? Honnét kerül ki a kivánt többség s kikre akar támaszkodni a választások alkalmával?

Erre a kérdésre a miniszterelnök azt válaszolta, hogy a nép széles rétegeit akarja megnyerni. De ez csak frázis. A nép szélesebb rétegeinek vezetők kellene s honnét veszi a vezetőket?

Ez azután olyan kérdés, amely különösen a vidék intelligenciáját érdekli legjobban, mert bizonyos, hogy ennek a sorából kellene kikerülni annak a bandának, amely a kormány szándékait diadalra segítse. A szabadelvű éra alatt, különösen Tisza Kálmán idejében a közigazgatás szállította a mandátumokat s legelső sorban a közigazgatási tisztviselők lelkiismeretét némították el, hogy meghamisíthassák a nemzeti akaratot s becsempészték az országgyűlésbe a mindenre kapható igényeket, meggyőződés, elv és akarat nélküli bábokat.

Még emlékezhethünk Tisza Kálmán főispánjainak működésére. Nem voltak egyebek, mint a kormány engedelmes szolgálói, erőszakos zupringerek, minden eszközzel dolgozó kerítők. Akiket nem ijesztett meg a fenyegetés, nem tántorítottak el az ígéretek, kegy és szolgáltnak való jutalom, azt egyszerűen letörték. Mert amilyen rendszer uralkodott az országos politikában, épen olyan korrumpált, fenéig romlott volt a vármegyei közelet is. Kivéve talán néhány olyan nagyobb vármegyét, amelyekben a függetlenségi középosztálybeli elemek domináltak. Büszkén számíthatjuk ezek közé Zalavármegyét is.

Valószínű, hogy ez a rendszer újra fel-támad. Ujra jönnek a zupringerek, a basák, a gomblyukfájdalomban szenvedő akarnokok, a kis zsarnokok s munkába veszik a vármegyéket.

Bizton hiszi és elvárja a vármegyék hazafias közönsége, hogy a munka nem fog sikerülni. Hiába hozza gróf Khuen-Héderváry maszlagos ígéreteit s az osztrák pénzt, hiába küldi ki legerősebb kezű embereit, nem sok vállalkozót fog találni. Mert ma már nem hivatalból csinálják a politikai közvéleményt, hanem a megerősödött közvélemény irányítja a nép hivattott vezetőit is.

De a vármegyéknek jó előre állást kell foglalniok a kormánnyal szemben, amelyet csak egy elméleti értékű feltevés választ el a darabontoktól. Még alkotmányos, de már inparlamentáris. Bizalmat csak a királytól kapott, a nemzet bizalmát azonban nem bírja.

Ennek a felfogásnak s szigorúan alkotmányos álláspontnak kifejezést kell adni akkor, amikor a vármegye az új miniszterek által küldött értesítéseket tudomásul veszi. Ezek az értesítések nem pusztán udvariassági tények, vagy bürokratikus sablonok, amelyekre udvarias, vagy hivatalos tisztelettel megfogalmazott üd-

S Z A B Ó B É L A

különlegességi áruháza megnyilik 1910. február hóban

ZALAEGERSEGEN, Kazinczy-tér (KOMIN-ház.)

ÖVE TEL

rona f

60000 —

60669 37

1357 03

68305 44

8145 86

3906 71

84403 62

97 50

200 —

68712 —

60955 60

26753 13

n s. k.,

6 s. k.,

völés jár. Az értesítések kapcsán meg kell nyilvánulnia a vármegye hangulatának, bizalmának, vagy bizalmatlanságának.

Már pedig a törvényhatóságoknak semmi okuk sincs a bizalomra, de annál több az aggodalomra és bizalmatlanságra.

Szemle.

(A részletvezet.) Néhány esztendővel ezelőtt Magyarország még a részletvezet Eldorádója volt. Alig volt olyan család, amelynek egy két havi részlete ne lett volna esedékes minden hónap elsején. Különösen a tisztviselők voltak elárasztva részletekkel, mert a megrendelés gyűjtők nagy előszeretettel vetették magukat a hivatalozókra. A vigéc sajtás és szemtelen, a tisztviselő nép könnyen hívó és sokszor könnyelmű; nagyobb összegű készpénze egyszerre nem is szokott lenni, tehát könnyen beugrik, sőt örül, hogy ilyen formán hozzájuthat egy s más olyan dologhoz, amit készpénz fizetés mellett sohasem vásárolhatott volna meg.

Az új végrehajtási törvény azonban kissé megszorította a mindent részletre eladók eladási kedvét s a sommás perek légiója, amely ezekből az ügyletekből származott, mintha valamelyest megcsappant volna.

De a szép és csendes idők mulóban vannak. A vigécek, a megrendeléseket gyűjtők újra megjelentek a láthatáron s most már teljes konfidenciával, a törvény határozott tilalma ellenére rohanják meg a védtelen közönséget.

Az előbbi részletkereskedők egy része ugyan becsukta a boltot, de csak azért, hogy helyet adjon az új és újabb vállalkozóknak, akik még mindig, sőt talán még inkább merészeleik portékáikat csekély részletre, de annál busásabb árak mellett eladni. S folyik a részletvezet tovább.

Mindent kaphatunk részletre.

Az élelmes ügynök először könyvet kínál; ha az nem kell, előszed a zsebéből egy Browning pisztolyt, azután ágyterítőt, fogfájás elleni szert, önbortvaló készüléket s ha éppen ágyúra van szükség, vagy ta án hálóingre, az neki tökéletesen mindegy. Szolgálhat mindennel, akár a párisi nagy áruház. A fortélyos részletügynök, különféle ürüggyekkel, mindig megtalálja a módját a közönség becsapásának s mindenkor lesznek naiv és hiszékeny emberek, akik felülnek a maszlagnak, amelyet rafinírozott álkereskedők és furfangos álhírlapírók beadnak.

S nem lehet ellenük védekezni. Mert majd hazafias könyvek, hazafias célokot sejtető sorsjegyek, majd tényleg tisztességes jótékony egyesületek segélyezését mondják a célnak s csak mikor az üzlet lebonyolítására kerül a sor, veszik észre a hiszékenyek, hogy bizony újra csak áldozatul estek.

A részletre való eladás, jobban mondva becsapás most is úgy dühöng, mint azelőtt, csak valamivel ovatosabbak a részletezők, mint az elődök. A vevők még ma is olyan könnyen hívók, mint a régi időkben, amikor még az új végrehajtási törvényt nem atkották meg azok, akik ennek a lehetetlen kereskedelemnek egyszer véget akartak vetni.

De mekkorát csalódhatott az, aki a hiszékeny közönség segítségére akart sietni a nálánál sokkal ravaszabb, kitanultabb ügynökkel szemben. Most már látjuk, hogy az a pillanatnyi ijedelem, amelyet az új törvény keltett, hamarosan véget ért s ime most már épen úgy folytatják kisedés játékaikat, mint a múltban. Semmi sem gátolja őket abban, hogy könnyelmű hitelezéseikkel bajba ne rántsák a közönséget, amelynek sem azokra az irodalmi művekre, amelyeket árulnak, sem egyéb felesleges holmira, amellyel az egész országot elárasztják, szüksége nincsen.

Az új törvény alig változtatott valamit a helyzeten. Nem változtatott pedig azért, mert a gyakorlat nem fogantatja a törvényt oly módon, hogy megfeleljen a törvényhozó célzatának. Nem védi a közönséget elég eréllyel a zaklatásoktól s a saját könnyelműségének következményeitől.

De nagyon hibás a közönség is, amely megrendeléseket juttat az ügynököknek; akik pedig el is utasítják őket, ezt olyan udvarias formá-

ban cselekszik, hogy szinte öröm vigéneken lenni. Az meg épen nem fér össze az uri felfogással, hogy a törvény ellenére megrendeléseket gyűjtő ügynököt valaki feljelentsen. Pedig jogászok, sőt talán még a törvénysértés megtorlására hivatott tisztviselők ajtain is bekopogtatnak. De hát ugy fogják fel a dolgot legtöbbször, hogy denunciót nem uri tevé. Lessen a vigéce s jelentse fel az, akinek a megrendelések gyűjtése érdekeit sérti.

A tisztességes helyi kereskedelemnek azután védelme nincs. Kénytelen tűrni, hogy a rovására élőkösdnek az álkereskedők, a törvénysértők, akik olyan furfangosak, hogy majdnem mindig kitudnak siklani a csapdából.

Alig van talán olyan város széles Magyarországon, amely annyira országutja volna a fogyasztókat látogató vigéceknek, mint Zalaegerszeg. Az ember szinte bámul azon a zseniális merészségen, amellyel megostromolják a közönséget. Csomagjaikat, néha a zsebben elférő miniatúrákat szabadon hordozzák ki s be a törvényházakba, a hivatalokba, a családokhoz. Légió a számuk. Urak és hölgyek felváltva jönnek. Az egyik alázatosan, a másik biztató mosollyal, a harmadik elegáns fellépéssel kifújja a részletvezet.

És nem is lesz addig vége ennek a sáskajárásnak, amíg a közönség maga nem védekezik s a hatóság kezébe nem szolgáltatja a törvényt semmibe sem vevő vigéceket.

* * *

(Az előkelőség és gyűlölet.) Hol találkozik ez a két fogalom, azt kérdik? Tessék csak körülnézni egy kicsit nálunk s egy kicsit a külföldön, azután rögtön láthatják, hogy Magyarországon a társas életet ez a két jelenség uralja.

Legalább a külsőségek arra mutatnak, hogy minél előkelőbb valaki, annál jobban gyűlöli az embertársait s annál inkább közgyűlölet tárgya. Míg másutt, a nagy nemzetközi utak állomásain, ahol idegenek találkoznak, vagy a kulturnépök bizalmasabb köreiből, ahol csupa ismerősök vannak együtt, az a benyomás ragadja meg az embert, hogy mindenki szereti és tiszteli egymást; addig Magyarországon a kurtakoreszmától a legelegánsabb bálig, a falusi kupaktanástól a parlamentig olyan hangulat uralkodik, mintha az emberek kölcsönösen és fenéig gyűlölnék egymást. Bizalmatlansággal és gyűlölettel kezelnek egymáshoz még az ismeretlenek is. Gyűlölet ér mindenkit, akit sohse láttunk, semmit sem vétett ellenünk. A kávéházban villámzó szemekkel tekint ránk a hosszú asztalnál egyedül ülő polgártárs és nem állal felháborodásának szavakban kifejezést adni, ha véletlenül az ő asztalához mertünk ülni.

Jellegetes vonás továbbá a káröröm, amely mindig kacagásra, vagy elnyomott guymosolyra torzítja az arcokat, ha valakiről egy kis pikáns, diffamáló hír kerül forgalomba. Senki sem igyekszik megeafólni a rágalmat, sőt — ha teheti — egy kicsit még hozzá is told. Örömmel fogadnak minden hírt, amely másnak a kárát jelenti, s még a szerencsétlenségek alkalmával is több az öröm, mint az igaz részvét.

Azt mondják, hogy a gyűlölködés magyar vonás; a káröröm pedig általános emberi tulajdonság. Egyik sem igaz. A magyar karakter hajlik ugyan a pártoskodásra, a nyílt ellenségeskedésre, de eredetileg nem volt képes arra a közgyűlöletre, amely ma az egész közéletet s a társadalmat jellemzi. Ez egy újabb termék, amely felszeg viszonyainkból s az általános kultúra felületességéből sarjadt ki. A demokratikus életfelfogás, amely a fejlettebb kultúrát nyomon követi, nálunk csak frázis; a magasabb kultúra pedig legtöbbször csak külső máz, amely mögött nagyon jól el tud rejtőzni a primitív tudás épüty, mint a ki nem finomodott kedély és tudatlan szellem.

Nem nemzeti karakter a gyűlölködés, csak általánosított félszegség. De veszedelmes félszegség.

Eltekintve attól, hogy egyeseknek és csoportoknak kellemetlenné teszi az életet, még a nemzeti karakter elhomályosításához s a nemzeti értékek hanyatlásához is vezet.

Nagyon könnyű azt mondani, hogy mindezek a félszegségek más országokban is megvannak. Akinek azonban alkalmá volt a külföldi viszonyokba is bepillantani, az bebizonyíthatja az ellenkezőjét. Ha csak az érintkezés külső formáját tekintjük, azonnal szembe ötlük, hogy az

ismeretlen emberek milyen barátságosan közelnek egymáshoz s így is viselkednek mindaddig, amíg ellenszenvre nincs ok.

Nálunk sajnos tapasztalhatjuk, hogy épen megfordítva van. Az ismeretlenek valóságos ellenséges indulattal nézik egymást s ez csak akkor változik rokonszenvvé, ha erre különösebb ok van. Másutt a szeretetet, vagy legalább is a barátságos modort előlegezik egymásnak az emberek, nálunk az ellenszenvet és gyűlöletet. S ez nagy veszedelem egy olyan népre nézve, amelyet idegen nemzetek is gyűlölnék.

A kivándorlók sorsa Amerikában.

Északamerika az orosz, lengyel, magyar, olasz és osztrák szegények menhelye. Amerikában a gazdagok és jómódúak az ő törzsből valók, ellenben a szegények idegenből kerülnek ki, ezek az idegen nemzetek legszegényebb osztályából valók. Pedig a polgár és rabszolga közt még a régi Görögországban sem volt élesebb az ellentét, mint amilyent itt tapasztalunk. Amerikában az osztályok és tömegek végleg el vannak választva egymástól. Amerika nagy városaiiban nagy különvált telepeket találunk, melyekben idegen nyelv, idegen szokások és idegen szellem honol. Ott vannak magyar, kínai, orosz, zsidó, olasz stb. telepek, melyek teljesen elváltak az amerikai munkásoktól, kik örökös és halálos faji gyűlöletet táplálnak az idegenekkel szemben.

Londonban angolok, Moszkvában oroszok, Budapesten magyarok laknak, minden helyeken vannak vállalkozók és munkások, szegények és gazdagok, kiket birtokuk és társadalmi állásuk választ el egymástól, amde a nagy amerikai városokban azokon kívül még sok más körülmény képez szegény és gazdag között választófalat. Nyelv, intézmények, szokások, sőt a vallás is elválasztják a belhoniakat az idegenektől. És itt rejlik az amerikai szegénykérdés megoldása nehézségének lényeges gyökere.

A szegények vándorlása egyik nemzettől a másikhoz a modern társadalmi élet egyik esodás sajátossága. E vándorlást elősegíti hitvány nyereszkedési vágya az amerikai és európai uzsorásoknak, megkönnyítik pedig az olasz és gyors közlekedési eszközök. Az óvilág minden részéről az újvilág minden részébe megindult a népvándorlás. Eddig Északamerika volt a milliók menhelye, újabban különösen a derék német munkások már Délamerika felé veszik útjukat. Északamerika ipari géopontjain és nagy városaiiban milliók telepedtek le, minthogy azonban főleg szegények alapították a kolóniákat, ezek a nyomor, bűn és politikailag megromlott városrészek lakói, kik állandó rettegésben tartják az őslakókat.

Ma az amerikai népesség 21 milliónyi tömege idegen apáktól és anyáktól származik, vagyis több, mint amennyi lakosa volt Portugália, Svédország, Hollandia és Belgiumnak együttvéve 1890-ben. Némely városban a lakosság közül fele idegenekből áll. Amerika 33 városában több az idegen, mint az amerikai.

És az idegen szegények, a telepek folytonos szaporodása a legveszedelmesebb elemekkel, az újonnan jövők folyton növekvő nagy száma már is gondolkodóba ejtette a hazájukat féltő amerikai politikusokat és nemzetgazdákat. Az egész világból beözönlő néptömegek, különösen a szlávok és ázsiai beözönlése nagy faji elváltozást szült, minek az amerikai népjellem megváltozása egyik szomorú kifejezője. Már bekövetkezett az amerikaiak átlagos testi nagyságának elváltozása az amerikai nép vesztére. Az agyosont rövidebbé és szélesebbé lett, ami a szlávossággal való keresztezés eredménye. Azt állítják, hogy az ethikai átváltozásnak gyorsan kell bekövetkeznie. A bevándorlási bizottság jelentése szerint főleg a kevésbé értékes, műveletlen és romlott idegenek özönlnek Északamerikába, míg a tanult német és olasz munkások délfelé iramodnak. Ellenben a műveltség alsó fokán álló szlávok bevándorlását valóságos nemzeti csapásnak veszik, mert már nyelvük-nél és műveltségük-nél fogva képtelenek az amerikai kultúra befogadására. Magam is olytókkal érintkeztem, akik hosszú éveket töltöttek Amerikában s amikor angolul megszólítottam őket, tótul feleltek a „ticket”, „briad” és „brandy-n

kívül alig tudtak mást angolul. Ha pedig — mondják — a szlávok továbbra is tömegesen bevándorolnak, saját alsóbbfokú életviszonyaikat fenntartva, az amerikai munkásosztály magasabb színvonalra való felemelkedését lehetetlenné teszik. Igaz, némely idegen meggazdagodott ott, hiszen csak Sárosvármegyét nézve, tudjuk, hogy sokan tekintélyes pénzüsségeket küldtek haza, de igen sokan koldusok maradtak s újabb időben a nagy verseny és nagy munkahiány folytán egyáltalán nem gazdagodnak, ellenkezőleg, rongyokba öltözve térnek vissza hegyeik közé, melyek közt most már terjesztik a kiút megtanult pánszlavizmust és szocializmust. Mi nem adunk okot az amerikaiaknak panasza, mert a magyar állam nem mozdítja elő azon kívándorlást, melynek súlyát azáltal érzik, hogy némely vidékeken teljes a munkahiány. Az északi megyékben ma már alig kapnak nöcselédet, mert tizenhat éven túl a legnagyobb része Amerikába vándorol, hol sokat közülök nagy csalódás vár. A nagy népvándorlást az olcsó munkásokat kereső amerikai vállalkozók és a hajózási társaságok szítják, melyek nagy haszonnal dolgoznak. A magánvállalkozók nem törődnek azzal, hány munkás veszt el életét és mily félelmetes nyomorral kell megküszdenie, lényeg marad az aljas nyereszkesedés. Hogy pedig eddig a bevándorlást tiltó törvényt meg nem alkották, mely törvény nekünk, magyaroknak, csak használna, éppen azon uszoráskodó nagy magánvállalatok ellenállásán múlt.

Ezek mellé csatlakoznak a forradalmi szocialisták, akik azért harcolnak a korlátlan kívándorlás mellett, mert ez lehetővé teszi az amerikai munkások elzüllesztését, amikor aztán igazi forradalmárokká lesznek. A bevándorlók — mondják az amerikai demagógok — megrontják munkásaink megélhetési viszonyait, csakhamar eljön tehát az idő, mikor késsel kezükben lemészárolják elnyomóikat, a gazdagokat. És a munkanélküliek, a nyomorgók milliói máris a dinamit alkalmazásának útjára léptek. Gondolják meg tehát kívándorlóink: mily rettenetes jövő vár rájuk azon Amerikában, melynek földjén anyai sötét ellenség várja őket.

A tót átlagos hetebére négy dollár (20 korona), de annál kevesebb is; már most, hogy gyűjtson ebből tőkét, hát még mi a helyzete, ha munkanélküli marad! Ekkor nyomor útjára lép. A koloniák az elmebajosok és tuberkulózisok tanyái. A rosszul táplált gyermekek hitvány alakokká válnak s mivel az anya is kénytelen munkát keresni, az elhagyott gyermekekből prostituáltak, koldusok, csavargók és gonosztevők lesznek.

És ezen általános nyomor óriási terheket róván az államra, a legszigorubb bevándorlási megszorítások utolsó órája ütött. Az 1890-ki népszámlálás kimutatja, hogy kétszer annyi nyomorgó idegen lakik ott, mint belföldi. Az Unió az utolsó tíz év alatt 50 millió dollárt költött azon elmebeteg idegenekre, kiket elmeegógyintézetekben ápoltak. És az elmebetegek rengeteg számát a végtelen nyomor és a családok kétségbeesése okozza.

A műveletlen és nyomorban tengődő munkások kínaiakból, görögökből, tótokból, ruténekből, lengyelekből, oroszokból, horvátokból és olaszokból kerülnek ki, kiknek feleségeik apró pénzért eivállalják a legundokabb munkákat. Ezen különböző nemzetiségek munkásai közt a kegyetlen konkurrencia folytán, gyakran végzetes faji harcok dúlnak, melyekből a szerencsétlenek oly nagy száma keletkezik. Már a negyvenes évek óta dülnek az irtó hadjáratok, melyekben kezdetben amerikai és idegen, ma idegen és idegen munkások közt folyik a vérontás. Ha pedig ez így fog tovább fejlődni, veszíteni fog Amerika, mert a forradalmi elemek szaporodása a drága véren szerzett ősi alkotmány alapkövét teszi tönkre, mi pedig évről-évre siratni fogjuk ezreit azon derék munkásainknak, kik a haza dicsősége és gazdagságáért nem lesznek képesek áldozni, családjaikat pedig a fekete nyomor poklába kergetik.

Dr. Nagyiványi Fekete Gyula

Hivatalos rovat.

I.

A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság 371/V. 910. valamint az 1910. évi január hó

1-én megjelent pénzügyi közlöny 1. számában közzétett 130139. számú m. kir. pénzügyminiszeri körrendelet értelmében közhírré teszem, hogy a művelési ágban beállott állandó jellegű változások 1910. évi január hó elsejétől az érdekeltektől által a változást követő 30 nap alatt a városi adóhivatalnál bejelentendők, mert a bejelentésnek elmulasztása pénzbüntetést von maga után.

II.

A városi tanács, mint I. fokú iparhatóság közhírré teszi, hogy Zalaegerszeg r. t. város területére 1910. évre 20 iparhatósági megbízott választása az 1894. XVII. 122. §-a értelmében folyó évi február 6-án (vasárnap) d. e. 9 órakor a városház nagytermében fog megtartatni.

Felhívják a legalább 20 K egyenes állami adót fizető iparosok, kereskedők, hogy a kitűzött helyen megjelenve választási jogukat gyakorolják.

III.

Közhírré teszem, hogy minden gazdasági gép tulajdonosa köteles a gép mellett alkalmazott munkásokat az országos gazdasági munkás- és eseléd segélypénztárnál baleset ellen biztosítani, mert aki ezen kötelezettségének nem tesz eleget, ezen mulasztásából eredő teljes kárért a munkásnak illetőleg jogutódainak akkor is felelős, ha a munka közben bekövetkezett baleset körül őt különben semmiféle mulasztás nem terheli.

Figyelmeztetem a géptulajdonosokat, hogy az összes munkásokat — ideértve a gépészt is — tartoznak biztosítani.

A biztosítás történhet névszerinti beíratással vagy általában való biztosítással.

A feltételekről és általában az egész biztosításról s annak különböző módoszatairól bővebb felvilágosítás Kucsra István városi aljegyzőnél nyerhető.

IV.

Közhírré teszem, hogy mindazok, akik köztenyésztésre szánt állatokat (mént, bikát vagy sertést) tartanak, ezen állataikat szám szerint 1910. év február 10-ig a városi iktató hivatalnál jelentsek be.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának, 1910. január 2-án tartott üléséből.

Dr. Korbai, polgármester.

Hirek.

Megjötték a leiratok. A kormányok hivatalba lépésük alkalmával mindig üdvözik a vármegyét s biztosítják a jóakaratról, amellyel a törvényhatóságokkal szemben viseltetnek. Persze ehhez a nagy jóakarathoz szó is fér, különösen akkor, amikor az új kormány reakciós alapon áll. Mert a vármegyék hangulata sohasem kedvezett a reakciónak s nagyon sokszor ezek emeltek gátat a törvénytelen törekvések elé. De mindegy. A leiratok azért pontosan megérkeznek s a mostaniak következőleg szólnak:

Ő es. és apostoli királyi felsége Wekerle Sándor dr. urnak, hivatali elődömnök miniszterelnöki állásáról való lemondása következtében f. évi január hó 17-én kelt legfelsőbb kéziratával engem magyar miniszterelnökké legkegyelmesebben kinevezni s előterjesztésem folytán, ugyanazon napon kelt legfelsőbb elhatározásával — Lukács László dr. urat pénzügyi, Hieronymi Károly urat kereskedelemügyi, Serényi Béla gróf urat földművelésügyi, Székely Ferenc dr. urat igazságügyi és Hazay Samu vezérőrnagy urat honvédelemügyi miniszterévé legkegyelmesebben kinevezni s egyúttal engem a belügyminiszterium, valamint a legmagasabb személye körüli és a horvát-szlavon-dalmátországi miniszterium ideiglenes vezetésével, az igazságügyminiszter urat pedig vallás- és a közoktatásügyi miniszterium vezetésével legkegyelmesebben megbízni méltóztatott. — Midőn erről a törvényhatóságok állásom elfoglalása alkalmával ezennel értesítem, azon várakozásomnak adok kifejezést, — hogy engem és miniszter-társaimat legkegyelmesebben Urunk ő felsége bizalma által élénk tüzött feladataink megoldásában törvényes hatásköréhez képest hazafias buzgalommal és erőlyel támogatni fog.

Budapest, 1910. január 19.

Khuen-Héderváry gróf.

Ő es. és apostoli királyi felsége folyó hó 17-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával a m. kir. miniszterelnök ur előterjesztése alapján engem kereskedelemügyi miniszterre legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Midőn ezt a címmel ezuton is tudatám s közölném, hogy a kereskedelemügyi miniszterium vezetését mai napon tényleg átvettem, egyszersmind fölkérem a törvényhatóság közönségét, hogy engem a reám váró fontos közérdekű feladatok teljesítésére irányuló törekvéseimben törvényes hatáskörében támogatni sziveskedjék.

Budapest, 1910. január 18-án.

Hieronymi.

Lukács László pénzügyminiszter a vármegye közigazgatási bizottságához intézte beköszöntő leiratát, amely így hangzik:

Midőn a m. kir. pénzügyminiszterium vezetésének általam történt átvételéről a közigazgatási bizottságot értesítem, van szerencsém nehéz kötelességem és felelősségem tudatában, a közigazgatási bizottság tisztelt tagjait ismert hazafias érzületükbe helyezett bizalommal fölkérni, hogy hivatalos működésem érvényesítésében a törvények értelmében közrehatni és engem a pénzügyi törvények sikeres foganatásáért körül eddig is tapasztalt odaadó készséggel támogatni sziveskedjék.

Budapest, 1910. január 20-án.

Lukács.

Serényi Béla gróf, földművelésügyi miniszter a következő leiratot intézte Zalavármegyéhez:

»Ő es. és apostoli királyi felsége folyó évi január hó 17-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával engem magyar földművelésügyi miniszterre legkegyelmesebben kinevezni méltóztatván, a reám bízott miniszterium vezetését átvettem. — Midőn erről a t. törvényhatóságok értesítem, egyben azon reményemnek adok kifejezést, hogy a földművelési érdekek előmozdítására irányuló működéseimben a törvényhatóság részéről mindenkor készséges támogatásra fogok találni. Részemről biztosíthatom a tisztelt törvényhatóságok, hogy mindig örömmel fogom megragadni az alkalmat, amidőn a törvényhatóságoknak a gazdasági jólét emelését célzó törekvéseit előmozdíthatom.

Budapest, 1910. január 19.

Gróf Serényi Béla s. k.

Gróf Batthyányi Pál képviselő jelöltsége. Iglóiról írták, hogy az ottani függetlenségi 48-as párt nagy lelkesedéssel gróf Batthyány Pálnak, Zalavármegye volt főispánjának ajánlotta fel a Bartsch Gusztáv lemondása folytán szabadá lett mandátumot. Gróf Batthyány Pál, aki épen Budapestre időzött, a táviratilag felajánlott jelölést elfogadta s ma már ott lengenek a zászlói az iglói házakon. — Budapestről arról értesítenek bennünket, hogy gróf Batthyány ma utazik a kerületbe s utján több képviselő kíséri. A jelölés híre a vármegyei függetlenségi 48-as párt körében általános örömet keltett. Gróf Batthyány Pál elvhűségére, a nemzeti eszményekért való rajongására szükség van a parlamentben s az iglói kerület olyan képviselőt választ, akire büszke lehet.

Patronázs egyesület Zalaegerszegen. A bűntető novellának fiatalokru tettesekre vonatkozó rendelkezései január hó 1-én életbe lépven, megindult a munka, hogy a törvény intenciójának megfelelően a fiatalokruak védelme, illetőleg a kriminalitás elleni védekezés céljából a társadalom is szerveztessék. Dr. Degré Miklós, a zalaegerszegi kir. törvényszék elnöke megindította az akciót s vasárnap délelőttre értekezletet hívott össze a patronázs egyesület megalakítása céljából. Az értekezleten részt vettek: dr. Degré Miklós, Odor Géza kir. pénzügyigazgató, Legáth Kálmán apátplébános, Király Mátyás ev. lelkész, Trsztyánszky Ödön vármegyei árvaszéki elnök, dr. Czinder István ügyvédi kamarai elnök, Boshán Gyula és Hajik István ügyvédek, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, dr. Thassy Gábor megyei főorvos, dr. Korbai Károly polgármester, Medgyesi Lajos főgimnáziumi igazgató, Goszleth Lajos főmérnök, az államépítészeti hivatal főnöke, dr. Fritz József kir. törvényszéki bírósági elnök, dr. Szász Gerő kir. ügyész, Moizer Imre kir. aljárásbíró, Fülöp Jenő törvényszéki jegyző, Borbély György főgimnáziumi tanár és

dr. Csák Károly árvaszéki ülnök. Az igazságügyi kormány s illetve a patronázs egyesületek orsz. szövetsége részéről megjelent Horváth Dániel titkár, aki a patronázs munkásság oel-ját és törekvéseit ismertette, továbbá a szervezkedés módjaira nézve adott kimerítő utbaigazítást. Dr. Degré Miklós felkérte a megjelenteket, hogy mondják ki, miszerint a patronázs egyesületet megalakítják, a megalakulás előkészítése céljából választanak elnököt, jegyzőt s küldjenek ki egy bizottságot. Az értekezlet elnökévé dr. Czinder István, jegyzővé Fülöp Jenő választották. Dr. Czinder István átveve az elnöklést, felkéri Horváth Dániel titkárt, hogy az értekezletet az egyesület oeljáról s teendőiről tájékoztassa. A központi kiküldött ezután behatóan ismertette a társadalmi tevékenységet a fiatalok bűnösök megmentésében s általában a kriminalitás terjedésének megállításában. Utalt arra a tudományos küzdelemre, amely a bűnt az emberek veleszületett hajlamainak, másrészt az elhanyagolt nevelésnek s a mostoha életviszonyoknak tulajdonítja és azt bizonyította, hogy a bűnösök nagy része a társadalomnak megmenthető. Vázolta a koronként változó büntetési rendszereket, amelyek minden kegyetlenségük mellett sem voltak képesek a kriminalitásnak gátat vetni s arra a modern elvre mutatott rá, hogy a társadalomnak a bűnözéssel szemben való legerősebb védelmi eszköze az emberszeretet, amelynek még a bűnösökre is ki kell terjednie. Az állami gyermekvédelem rendszere, bármennyire humánus is, osonka maradna, ha a társadalom nem nyújt segítő kezet azoknak, akik fiatal korukban a bűn vagy a züllés ösvényére tévedtek. Ezután vázolta a szervezkedés módját. Felhívta a figyelmet arra, hogy a társadalmi tevékenység különösen hathatós akkor, ha abba a már fennálló jótékony-egyesületek bevonatnak s azok a patronázs tevékenység egyik-másik részét magukra vállalják. — Az értekezlet elhatározta, hogy az alapszabályok kidolgozása s a szervezkedés módozatainak megállapítására szűkebb bizottságot küld ki. A bizottságnak tagjai lettek dr. Czinder István elnöke alatt dr. Degré Miklós, Medgyesi Lajos, dr. Szász Gerő, Trsztyánszky Ödön, dr. Thassy Gábor, dr. Korbai Károly, Legáth Kálmán, Odor Géza, dr. Ruzsicska Kálmán, dr. Csák Károly és Fülöp Jenő. — Az értekezleten jelen voltak egyszersmind kijelentették, hogy addig is, amíg az egyesület megalakul, hajlandók a bíróság felhívására a pártfogói tisztelet eivállalni.

Egyházmegyei hír. Grátzer János mileji plébános, a novai kerület kinevezett új esperese kedden tette le az esküt dr. István Vilmos szombathelyi megyés püspök kezébe. Ugyanakkor investáltattott a mileji plébániára.

A székesfehérvári honvéd-zenekar hangversenye. A zalaegerszegi honvéd-husár tisztikar lehozatta a székesfehérvári honvéd-zenekart, amely esütörtökön este hangversenyezett a zalaegerszegi Kaszinóban. A tisztikar által rendezett estélyen nagy közönség vett részt s élvezettel hallgatta a kitűnő zeneszámokat. A székesfehérvári honvéd-zenekar az összes katonai zenekarok között ritkítja párját s zalaegerszegi hangversenye úgy a darabok megválogatása, mint azok előadása tekintetében kifogástalan volt. A fegyelem, betanulás, az öszjáték mintaszerű s a karban több igazán kiváló muzsikusan. A hangverseny minden száma után zajos taps hangzott fel, amit a zenekar egy-egy újabb darabbal köszönt meg. Hozzá kell még tennünk, hogy a kitűnő fegyelmet a zenészek teljesen kifogástalan magaviselete is igazolta. — Hangverseny után tánc volt, amely reggelig tartott virágos jókedvben.

Szabad liceum. Mult vasárnap dr. Keresztury József tartott előadást a Mars bolygóról, amelyet tudományos készültséggel, de népszerű módon ismertett. — Ma délután Laux Rezső főgimnáziumi tanár ad elő Pompejiről, a láva által eltemetett római városról, ismerteti az ott folyt társadalmi életét; a Vezuv kitörését, amelynek ez az érdekes város áldozatul esett; továbbá az ásatásokat s az ezek által felderített emlékeket. Az előadást vetített képek illusztrálják, amelyek Pompéji nevezetesebb épületeit, szobrait, műmlékeit mutatják be.

Eljegyzés. Németh Dezső gyógyszerész elje-

gyezte Polnisch Hilda urleányt, Polnisch Árpád lentii erdőmester leányát.

Krampatits Ilonka urleányt eljegyezte Urbacher Károly, a melki apátság margittai uradalmanak számvevője. (Bihar Margitta.)

Kinevezés. A kereskedelemügyi magy. kir. miniszterium Goszleth Lajos királyi főmérnököt a kőmives, kőfaragó és ácsmesteri képzettség megvizsgálására Zalaegerszegen szervezett bizottság elnökévé kinevezte.

Áthelyezés. A magy. kir. földmivélsügyi miniszter Vigh József segédmérnököt erdőgondnoki minőségben Tapoleára helyezte át.

Gyászír. Sáringer Károly magyarszerdahelyi nyug. igazgató-tanító 24-én reggel meghalt 71 éves korában. A megboldogult egyike volt a vármegyei tanítószolg. legérdemesebb tagjainak. Fél századot meghaladó időn keresztül működött a tanügyi pályán s a népnek az iskolán kívül is vezetője, tanácsadója, szerető barátja volt. Sáringer Károly hivatott népnevelő volt, aki tudását, szorgalmát, nemes szívét minden melegét pályájának áldozta. Nem régen nyugalomba vonult. A miniszter elismeréssel tüntette ki, de minden elismerésnél szebben beszél az a szeretet és kegyelet, amellyel Magyarszerdahely népe vett búcsút öreg tanítójától. Elhatározta, hogy az iskolaházat, amelyben Sáringer Károly nemzedékek lelkébe oltogatta a tudás, a vallás és erkölcs s hazaszeretet magasatos tanait, emléktáblával jelöli meg. Az érdemes férfi nem soká élvezhette a jól megszolgált nyugalmat. Munkás élet után megtért az Urhoz, akinek útjain járt egész életében. Nagy részvétellel helyezték nyugalomra a magyarszerdahelyi temetőben.

A temetésen ott volt az egész falu népe, a környékbeli tanítók s a zalamegyei tanítótestület nagykanizsai körének küldöttsége. A járási kör szép koszorút helyezett a koporsóra. A síraál Banekovics János nagykanizsai tanító mondott megható beszédet, amelyben a megboldogult érdemeit méltatta.

A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör hangversenye iránt máris akkora az érdeklődés, hogy a legteljesebb siker biztosra vehető. A zenekar számai gyönyörűek s az előadásra kerülő egyfelvonásos darab szereplői nagy ambícióval készülnek.

A meghívó szövege a következő: A Zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti Kör 1910. évi február 5-én szombaton az Brany Bárány szálló dísztermében táncal egybekötött hangversenyt rendez. Helyárak: Páholy 15 K., ülőhely I—VI. sorban tagoknak és családtagjaiknak személyenként 3 K., nem tagoknak 4 K., VII—XII. sorban tagoknak és családtagjaiknak személyenként 2 K., nem tagoknak 3 K. Állóhely 2 K., tanulóknak 50 fillér. Felülfizetéseket a zongora-alap javára köszönettel vesszünk és hírlapilag nyugtázzunk. Jegyek a hangverseny napjának délutánján 6 óráig Marton Márkusz kereskedésében (megyeházzal szemben), este a pénztárnál váltathatók. Kezdeté este 8 órakor.

Műsor: I. A végrehajtó. Eredeti vigjáték 1 felvonásban. Irtá: Ábrányi Emil. Rendező: Hantke Emil. Személyek: özv. Majorné, Szeléné-Czobel Aranka urhölgy, Birike fogadott leánya Semetke D. díke urhölgy, Náni szakácsné Briglevics Milieza urhölgy, Fehérváry Nándor köz- és váltó ügyvéd, Cséry Bálint, Szadady Lajos tanárjelölt, Fehér Miklós, Csaby Gáspár bírósági végrehajtó, Kosztrabszky Ferenc, Koppants Ferenc a végrehajtó irnoka, Hódy Lehel, sugó Balogh András. — Szünet. II. a) Schaikonsky, hegedű-verseny II. tétel. b) Sarasate. „Cigányosan”. Előadja hegedűn Balázs Mártonné urhölgy zongora kísérete mellett Sándor Zsigmond. III. a) Wagner I. Bölcső-dal. b) Nyitány Geothe Egmont című szomorú játékához Beethovenétől, előadja Sándor Zsigmond karnagy vezetése mellett a kör zenekara.

Betöltik a városi mérnök állását. A városi mérnök állása, Nagy Dezső lemondása következtében megüresedett. A polgármester előterjesztésére a vármegye alispánja az állásnak választás útján leendő betöltését rendelte el és a választás határidejéül 1910. évi február 26-ik napjának délelőtti 10 óráját tűzte ki.

A Kisfalud—szentiváni vasúti állomás ügye. Régi óhajta városunknak, hogy a Kisfalud—szentiváni »vontató telep« vasúti állomás fűtő-

háza Zalaegerszegre helyeztessék át, ami ki-kerülhetővé tenné az ottan való hosszú, néha 20 percig tartó várakozást. Városunknak ez a jogos kívánsága úgy látszik végre teljesedésbe megy, mert a kereskedelemügyi magy. királyi miniszterium helyszíni tárgyalást rendelt el folyó 1910. évi február hó 11-én délelőtt 9 órára. A tárgyalásra meghívta az érdekelt feleket és így Zalaegerszeg városát is.

Adomány. Zalai Fenyvesi Adolf országgyűlési irodai főnök a helybeli aggáppolda-alap javára 25 koronát volt szives adományozni, mely kegyes adományért hálás köszönetét nyilváníta Rosenberg Zsigmond szentegyleti elnök.

A Zalaegerszegi Katolikus Legényegylet ház-alapja javára 1910. február 2-án a „Korona” szálloda nagytermében énekekkel és mulattató előadással egybekötött zártkörű tánevigalmat rendez. Helyárak: 2. első sor 1-60 K. A többi sor 1-20 K. Állóhely 80 fillér. — Az emberbaráti oelíra való tekintettel a felülfizetéseket köszönettel fogadja és nyugtázza az egyesület. Kezdeté este 8 órakor.

Iparhatósági megbízottak választása. Zalaegerszegen az iparhatósági megbízottak választását folyó 1910. évi február hó 6-án, jövő vasárnap délelőtt 9 órakor tartják meg. Választás alá kerül 20 rendes tag. Választói joggal bírnak azok az iparosok és kereskedők, akik legalább 20 korona egyenes állami adót fizetnek. A választást a városi főjegyző hivatalos helyiségében (I. emelet) tartják meg, ahol a szavazatok benyújthatók.

Goldmark-emléktábla. Keszthely város képviselőtestülete Goldmark Károly, a világhírű zeneszerző szülőházának emléktáblával leendő megjelölésére 500 koronát szavazott meg s a tábla felleplezési ünnepélyének rendezésével a Dalkört bízta meg.

A csáktornyai leányinternátus. Ezen új nemzeti intézmény felállítására milyen égető szükség volt, azt fölőseges bővebben fejtegetnünk, a tények igazolják éltrevalóságát. Az érdekelt szülők a legnagyobb örömmel üdvözölték az eszme megvalósulását s annyira felkarolták azt, hogy már az első évben helyszüke miatt felét sem lehetett a jelentkező tanulóknak felvenni. S hogy az internátus napról-napra népszerűbb lesz, abban nagy részük van a felügyelő uraknak, akik a szülők teljes megalégedésére töltik be szép hivatásukat. A legmelegebb elismerés hangján kell megemlékeznünk az internátus támogatóiról, Csáktornya hazafias képviselő testületéről, akik 400 korona áldozatukkal két tanulóknak könnyítették meg az internátusba való felvételét. A szép példa követésre talált, amennyiben a helybeli Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársulat igazgatósága folyó évi január hó 4-én tartott gyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy az internátusban egy muraközi, ennek hiányában egy horvátországi szorgalmas és kifogástalan erkölcsi viseletű leánytanuló részére 200 korona évi segélyt szavaz meg. Azonban kiköti magának azt a jogot, hogy a leányiskola tantestülete által ajánlott 3 tanuló közül, a takarékpénztár igazgatósága állapítja meg, kinek adja a segélyt. A megajánlott segély mindenkor a tanév kezdetén, illetőleg szeptember hó folyamán lesz a polg. iskolai igazgató kezéhez kifizetve, miről a polg. isk. igazgatója jan. hó 18-án hivatalosan is értesítetett. Szent áldozat, melyet a haza oltárára teszünk; fentebbi elhatározásával ilyen áldozatot hozott a Csáktornyai Takarékpénztár igazgatósága is. A tettekben oly szépen megnyilvánult igaz hazafiságért sok szülő áldása fogja kísérni. A magy. kultúra és a nemzeti ügy érdekében hozott nemes áldozatáért, az igazgatóság minden egyes tagjának pedig a nyilvánosság útján is a legmelegebb, hálás köszönetét fejezi ki a polg. leányiskola tantestülete.

A Zalaszentgróti Kath. Legényegylet december 26-án tartott műkedvelői előadása alkalmával felülfizettek: Berényi Jenő 3 K 20 f, Cucei Győző 2 K 20 f, Hamburger Alajosné, főtisz. Kintl György, Kreutzer Ferenc káplán, Kublin János 2—2 K, Nagy Ferenc 1 K 60 f, Hirtenstein Adolf 1 K 50 f, Láng Lajos 1 K 20 f, dr. Kassay Győző (Sümege) 1 K 20 f, Prádi István (Szombathely) 1 K 20 f, Glátzer Gyula 1 K 20 f, dr. Biró Károly 1 K 20, Beck József 1 K 20 f, Varga Károly 1 K 20 f, Németh János 1 K 20 f, Vemstugl

Samu 1 K 20 f, Reichenfeld Jenő 1 K 20 f, Korein Jenő, Kőszeghy Zsiga, Krepsz Ferenc, Strokay György, Mészáros György, Várth József 1—1 K, Németh Emil, Nagy Sándor 80—80 f, ifju Mitermájer József, Kamondi Lajos 60—60 f, Nagy Kálmán, Schneider Ernő, Keszler György, Benkő Lajos, Harang Péterné, Manghár Lajos, Szalai Ede, ifj. Horváth István, Medvéy József, Gőze Gyula, Torkos János, Antal Dezső, Fridrich József, Vilner Lajos, Egyed Ferenc, Gőze Károly 40—40 f, Szili József, Kovács Gyula, Császár L., Heteyi Lajos, Bendes Márton, Herman János, Harth Ferenc, Okolicsányi R., Udvardi Gyula, Németh János, Sinkó Gyula, Farkas Miklós, Kovács Zsiga, Horváth Jenő, Karlovits István, Bognár Nándor, Kozáry Károly, Tóth Károly, Pesser Antal, ifj. Huszti Ferenc, Fülöp Lajos, Pete János, Udvardy József, ifj. Cséri Gábor, if. Horváth Imre, Venel György, Varga István, Oláh Zsiga 20—20 f.

Adomány a csobánci emlékre. A csobánci vár falába illesztendő emlék költségeire Veszprém város tanácsa 20 koronát adományozott.

Amerikai naphal a Balatonban. A Természet-tudományi Közlöny legutóbbi számában Vutskits György dr. érdekesen és két képpel illusztrálva írta meg, hogy balatoni halászosok amerikai közönséges naphalat (Eupomotis aureus Jord.) fogtak a Balatonban. Azt, hogy miként került ezen halfajta az amerikai Erie-tó vizéből hozzánk, nem tudjuk. Átuszás által nem. Halászmadarak által sem. Vutskits dr. valószínűnek tartja, hogy a Balatonban meghonosított észak-amerikai törpe heresák vizben, hordókban ide-szállított ivadékaik között került be a naphal, mint halikra és szaporodott tovább. De bármilyen uton-módon került ez az érdekes vendég a Balatonba, tény az, hogy meghonosult, eredeti szép színe nem változott. A Balatonból rövid idő alatt négy példány került elő. Hossza 13—16 cm., szélessége 4,5—4,5 cm., súlya 5—6 dkgr. volt ezeknek. A naphal színezete igen élénk és színpompás. A kifejlett példányok hátrészén olajzöld alapszín, szép kék ezüsthénnel és oldalsó részei narancssárga foltokkal, az uszóbárátyák narancssárgák, esillámzó kék és zöldeskék sávokkal. Kopoltyuja felett fekete és mögötte cinóbervörös folt ékesíti.

Hajléktalan leány. Faller Anna andráshidai 10 éves leányzó elcsavargott hazulról és a városba jött. Itt róttta az utcákat föl alá, de nem talált sehoh magának való alkalmas helyet. Kibandukolt tehát dr. Czinder István ügyvédnek a Bessenyőbe vezetett ut mentén levő lábas pajtájához s ott lefeküdt. Reggelre a cselédek félig meggémberedetten találtak rá és beszállították a kórházba, a hol ápolás alá vették.

Pályázat tanítói állásra. A szepetneki r. kath. iskolánál megüresedett osztálytanítói állásra február 2-ikára pályázatot hirdettek. Javadalom: hutorozott lakás, 600 K készpénz, 380 K államségély. Folyamodványok a szepetneki plébánia hivatalához intézendők.

Megfojtotta az apósát. Szabó István tekenyei gazdaember beházasította Szabó Vendelt magához. A fiatal pár békésen éledegéit a közös lakásban az apóssal, akivel egy kenyéren voltak. Szabó Istvánt a véletlen összehozta a 22 éves Gál Julival, aki Csáford községben szolgált egy gazdaembernél. A takaros, szemrevaló leány megtetszett Szabó Istvánnak és mert özvegy ember, elhatározta, hogy feleségül veszi. A minap szóba került a családban a házasság. A vő is, a menyecske is elleneztek Szabó Istvánnak a házasságát. Szó szót ért. Az öreg méregbe gurult, látva gyermekeinek az ellenkezését s haragosan vágta oda, hogy csak azért is megházasodik s elveszi Gál Julit, akit már meg is kéretett, akármit tesznek is ellene a fiatalok és vegyék tudomásul, mondta az öreg, hogy rá iratja a leendő feleségére az összes vagyonát úgy, hogy nekik semmi sem jut. Ezek a szavak annyira felingerelték Szabó Vendelt, hogy felugrott a székéről, torkon ragadta az öreget és addig fojtogatta, amíg holtan terült el a földön. Szabó Vendel szívhajos ember; borzasztó tette annyira felizgatta, hogy alétlan rogyott ő is össze és csak később tért magához. A zalaszentgróti esendőrös a tettet letartóztatta és bekísérte a sümegi királyi járásbíróshoz.

Tánciskola. Tegnap, szombaton nyitotta meg tánciskoláját Mayersberg József okleveles táne-

tanár a »Korona«-szálló dísztermében. Mayersberg József, aki nővérenek, a nálunk közkedvelté vált Mayersberg Fridának a révén ismerős, éveken át volt Amerikában és úgy ott, valamint hazánkban a legjelesebb művészeknél sajátította el a legujabb kedvelt táncdarabokat s ezeket könnyed modorban és olyan módszer szerint tanítja, hogy a legrövidebb idő alatt alaposan elsajátíthatók.

Különös gondot fordít arra, hogy a növendékek az udvarias társalgást, a finom modort és a társaságban való könnyed mozgást megtanulják. — A modern bostont nemcsak a rendes tanfolyamon, hanem külön is oktatja. — Beíratkozásokat a »Korona« I. em. 2. ajtó szám alatt lévő lakásán naponként délelőtt 11—12-ig, valamint a táncórák alatt elfogad.

Hallecker Lajos ur zongora-hangoló Márburgból városunkba megérkezett. Előjegyzések Breisach Sámuel ur könyvkereskedésében elfogadtatnak.

Tanító a népért. Napokkal ezelőtt Szentbékállán egy fiatal ember lett a kártyázás szenvedélyének áldozata. Óagyilkos lett. Kártyaszüvedély itt is, más községben is általános a fiatalság között. Ezt iparkodik Rác Károly sztbékállai tanító megszüntetni azzal, hogy ifjusági dalárdát létesített, amelybe a fiatalság jön össze, elvonva őket más veszedelmes szenvedélytől. A dalárda már is szép sikert ért el, mert ünnep- és vasárnap, továbbá nyilvános összejöveteleken sikerrel szerepel. Aki tudja, hogy mily fáradsággal jár az énekek betanítása, az méltányolni tudja ezen munkát. A rossztól való távortartásra irányul ezenkívül Rác Károly ama törekvése is, hogy minden vasárnap felolvasó estélyeket tart, amelyeken igen nagy számú hallgató szokott lenni.

Gyékényfonó tanfolyam. A Balatoni Szövetség Almádi fürdőn is szervezett gyékényfeldolgozó tanfolyamot, amelyen 86-an vettek részt. Sokan már a dísz tárgyak készítéséig haladtak. A tanfolyamot a múlt héten zárták be.

Névmagyarosítás. Kiskoru Dolezsál János (Bertalan) nagykanizsai lakos vezetéki nevét »Dallos«-ra; kiskoru Grozner István (Angyal) sümegi lakos pedig »Lantos«-ra magyarosította.

Betörők. Büesek István és Lebár István lendahegyi lakosok ellátogattak Czípóth Péterhez, kinek a pincei hegyen van a háza. Rövid idő múlva még egy vendége érkezett Czípóthnak Meglies Antal személyében, aki nagy titkolózva elmondta a három embernek, hogy ő tud a pincei hegyen egy házat, ahol sok dohány van, jó volna oda betörni, ami már csak azért is könnyen menne, mivel a házban jelenleg nem lakik senki. A négy ember csakhamar utrakelt, feltörte a házat, de abban semmit sem talált. Ezután még négy házba törtek be, ahonnan bort, kukoricát és krumplit loptak. A károsultak panaszára csakhamar kinyomozták a betörőket s elfogták őket.

Az országos magyar kertészeti egyesület nemzetközi kertészeti kiállításának bejelentési ideje február hó végével lejár, miért is fölkéri az Orsz. Magy. Kert. Egyesület rendező bizottsága a hazai érdekeltséget, hogy a rendelkezésre álló hely beosztása miatt mentül hamarabb tegyék meg a bejelentést. Kiállítási programmal az egyesület titkársága szívesen szolgál (Budapest, IV., Koronaherceg-utca 16.)

Uj tüzoltó egyesületek a vármegyében. Nemesapátiban és Fityeháza községben uj önkéntes tüzoltó egyesületek alakultak. A csapatok

legénységét serényen látják el a szükséges felszerelésekkel és oktatják a szükséges tudnivalókra, hogy hivatásuknak minél jobban megfelelhessenek.

Németországba irányuló borkivitelünk ügyében a földművelésügyi miniszter a pénz- és kereskedelemügyi miniszterekkel egyetértőleg most boesátotta ki ősz óta várt rendeletét, mely a magyar, osztrák és német kormányok által kiküldött szakférfiak ősz tárgyalásainak az eredménye. A rendelet szerint bor, must és szőlőcsefze Németországba csak vegyi vizsgálati bizonyítvánnyal szállítható ki, ily bizonyítvány pedig csak oly borok számára állítható ki, melyek a magyar bortörvénynek megfelelnek. A rendelet szabályozza a mintavételnél követendő eljárást, valamint a szállítmányok lezárásának a módját. A vegyvizsgálat alól a palackborok mentesítvők, ha kupakkal vagy pecséttel lezárva és címkével ellátva állíthatnak vámkezelésre. A rendelet a soproni kereskedelmi- és iparkamaránál megszereshető.

Megfagyott leány. Levolt József kereseszegi lakos 13 éves mostoha leányát elküldte Novára váltót törleszteni. A leány el is végezte a megbízatást, azután utnak indult hazafelé. De nem ért szegényke hazáig. A szülők később keresésére indultak, de nem találták meg. Csak napok múlva bukkantak rá a holttestére. A szerencsétlen gyermeket utközben hóvihar érte, eltévedt s beleesett a hófuvatagba, amelyből nem tudott kikeveredni.

Alapszabály jóváhagyása. A esáktornyavidéki gazdakör alapszabályait a magy. kir. földművelésügyi miniszter 115688/909. számú rendeletével jóváhagyta.

Az elátkozott kút. Csak nemrégiben történt, hogy a Keszthelyen állomásozó magy. királyi 7. honvéd huszárezred laktanyájában levő kútba egy honvédhuszár beleesett s mire észrevették, belefűlt. A napokban megint hasonló eset történt. Egy Pers Henrik nevű honvédhuszár hajnalban kiment a kútra s nem tért vissza. Később a többi huszárok is kimentek a kúthoz és csudálkoztak azon, hogy nehéz a vödör. Fölhúzták s az eltűnt Pers huszárt találták benne ajultan. Sietve hívták az orvost, aki nagyokára életre keltette a szerencsétlen huszárt.

A gőzgépezélok és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban február hó 6. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők. Szent-György-utca 20.

Borvásár. A somlyói borvidék termésének jobb értékesítése érdekében a devecservidéki gazdakör a veszprémmegyei gazdasági egyesület és a kerületi szőlészeti és borászati felügyelőség támogatásával Devecserben folyó évi április hó 4-től—6-áig borvásárt fog rendezni. A vásáron résztvesznek a kül- és belföldi borkereskedők és koresmárosok, hivatalosak lesznek az ország összes kaszinói, társaskörei és tisztí étkezdei. A devecseri gazdakör a borvásárt előkészítő bizottság elnökévé dr. Magyar Károly földbirtokost, tagjaivá pedig Rác Sándor vinecellér iskolai igazgatót, dr. Drukker Jenőt a magyar szőlősgazdák orsz. egyesületének igazgatóját, Marton Dénes ker. szőlészeti és borászati felügyelőt, Kajdacsy Endre gazd. egyes. titkárt, Szalay László ref. lelkészt és Lechmann Ottó községi jegyzőt választotta meg. A borvásárt előkészítő bizottság a programot a legrövidebb idő alatt kidolgozza és azt a legszelebb körben fogja nyilvánosságra hozni.

Cs. és kir. udv. fogorvos

Dr. J. G. Popp

Anatherin

száj- és fogvize 2.80,
2.—, 1.— Fog-eréme
60 f. Valódi csakis, ha
céggemmel van ellátva.

Magyarországon 1850 óta közkedveltségű, mint egyetlen tanárok által ajánlt legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

Kaptafavágó iparosok mestertanfolyama. A m. kir. technológiai iparmuzeumban február 21-től március 7-ig, tehát két hétig tartó kaptafavágó mestertanfolyamot rendeznek, melyre önálló iparosokat s amennyiben a létszám ilyenekkel nem telik be, önállóulni készülő idősebb segédeknek vesznek föl. A résztvevők öt korona napi segélyt és félárú III. oszt. vasúti jegyet kapnak. Jelentkezhetni az ipartestületek útján, melyek a jelentkezést a soproni kereskedelmi és iparkamarához továbbítják.

Segédjegyzők és községi alkalmazottak országos mozgalma. Az ország segédjegyzői kara, valamint a községi és körjegyzőségi alkalmazottak a »Közigazgatási Közlöny« szerkesztőségének (Budapest, VII., Rákóczi-ut 19.) kezdeményezésére helyzetük javítása és szolgálati viszonyaik rendezése céljából országos mozgalmat indítottak. A mozgalomhoz Bácsbodrogyvármegye segédjegyzői és alkalmazottai élén már több vármegye segédjegyzői kara osatlakozott úgy, hogy az országos értekezlet és a »Segédjegyzők és községi alkalmazottak országos egyesületének« megalapítása a legrövidebb idő alatt megtörténik. A mozgalom élén dr. P. Ábrahám Dezső országgyűlési képviselő, a lap főszerkesztője és Karácsony Gyula felelős szerkesztő állanak, kiknek közismert agilitása elég garancia arra, hogy a községi alkalmazottak kívánsága mielőbb teljesebben megvalósuljon.

Országos vásárok. Csáktornya nagyközségben az idei országos vásárok a következő sorrendben fognak megtartatni: Balázsnapi vásár február 3-án, Nagyheti vásár március 21-én, Péter és Pál napi vásár június 30-án, Porcinkula-napi vásár augusztus 3-án, Teréznapos vásár október 14-én, Katalinnapi vásár november 25-én.

Szakiskolai tanfolyam. Az okszerű pincekezelésre vonatkozó gyakorlati ismeretek terjesztése végett a budafoki pincemesteri tanfolyam helyiségekben kisbirtokosok és vincellérek részére folyó évi január hó 31-étől február hó 12-ig terjedő időleges borkezelési tanfolyamot rendeznek. A tanfolyam díjmentes, a résztvevők azonban ellátásukról saját költségükön maguk tartoznak gondoskodni.

Gazdasági gép-munkások biztosítása. A gazdasági gépeknél alkalmazott munkások az országos gazdasági munkás- és cselédségpénztárnál bekövetkező baleset ellen biztosítandók lévén, a géptulajdonosok kötelesek munkásaikat — beleértve a gépészt is — a hatóságnál bejelenteni, mert mulasztás esetén az ebből eredhető kárért a munkással, esetleg ennek jogutódaival szemben akkor is felelős a gép tulajdonosa, ha a bekövetkezett baleset körül öt egyébként semmiféle mulasztás nem terheli. A biztosítás névszerint való beírással, vagy általában is történhetik. — A bejelentések községekben a községi előjárásnál, városokban a polgármesternél szóval, vagy írásban tehető meg.

Időjárás. A legenyhébb időjárásból egyszerre 8 fok h. degre ébredtünk. De csak rövid ideig tartott a szigorú idő. Másnap már újra olvadt s rohamosan fogyott a vastag hótakaró, amelyet a napokig tartó hóesés borított a földre. A hét vége felé ugyan ismét hidegebbre fordult az idő, amennyiben éjszakánként gyenge fagyok vannak, de nappal mindig olvad. A jégvermek üresek; többen havat hordattak a vermekbe, hogy legalább némileg pótolják a jeget. A mély utak tele vannak hóval s nagyon sok helyen torlásokot rakott a szél, amelyek alól esergedezve tör elő a hó olvadó leve.

Azonnali megkönnyebbülés érhető el **lázal kisért gyomorrontásnál is**, ha éhgyomorral fél pohár **Ferencz József**-keserűvizet iszunk. Mindazok, a kik ismerik a porok és pirulák lassu és bizonytalan, sokszor fájdalmas utóhatását, a valódi gyógyértékkel bíró természetes »Ferencz József«-keserűvizet megváltót fognak találni!

Budapest tündérekertje a Rákóczi-uton levő és Grosz Ödön tulajdonát képező Ostende-kávéház. A maga remében valódi exotikum. Egy fényes, nagy terem tükörfalakkal, keleti szőnyegekkel dúsán megrakva. A kávéházi hideg ételek a francia szakácsművészet remekei, a borok és valódi francia liquerök kitűnők. Bel- és külföldi lapok a világ minden részéről ál-

lanak az olvasó publikum rendelkezésére. Estenként az egész continensen előnyösen ismert **Vörös Miksa** hírneves cigányzenekarának meghallgatására a legfényesebb élte-közönség tölti meg szorongásig a kávéház ragyogó termeit.

Állatok védelme télen. Hasznos háziállataink épügy, mint hasznos vadállataink is, kivált télvíz idején szorulnak a mi védelmünkre; tegyük meg hát értük, amit tennünk lehet, nemcsak azért, mivel emberi kötelességünk, hanem azért is, mivel az akármily rendű hasznos állat az emberi érdekeknek kimagasló munkása.

Rövidre fogva a teendőket, igyekezzünk télen, kivált sikos ut esetén lovat, ökröt úgy patkoltatni, hogy kisikamodásuk s felbukásuknak, megsérülésüknek útját vágjuk és ne feledjük, hogy munkás állataink a nehéz, havas, sikos uton csak alig fél akkora terhet képesek legyőzni, mint jobb uton. Gondoskodjunk dermesztő hidegben kellő betakarásukról is.

Ne feledkezzünk meg portaőrző kutyáinkról sem, téli óljuk legyen lehetőleg meleg; ez elérhető szalmával való bővebb almozással.

Fordítsunk kiváló gondot hasznos oly vadmadarainkra (nem is hangsúlyozván külön hasznos szelid szárnyasaink védelmét), amelyek itthon kelnek és amelyek tavaszkor messzeföldről ismét visszavándorolnak hozzánk és irtják a növényvilágnak télen-nyáron milliárdnyi rovar és egyéb ellenségeit, ekként meg se mérhető hasznát hajtva közgazdaságunknak. Ne sajnáljunk nevezetesen e hasznos vad szárnyasoktól télvíz idején némi csekély kisegítő eleséget — asztalmorzsa, gabnahulladékot; — ne rösteljünk számukra védő helyekről gondoskodni, tavasz időre fészkelő alkalmatosságokról se feledkezzünk meg. Igyekezzük gazdálkodásunk e munkás ingyenes napszámait vásott gyermekek, vadérszű felnttek üldözésétől, pusztításától is megvédeni.

Ebben legáldásosabb működést a lelkesek, tanítók időnkénti oktatásaikkal, a helyi hatóságok pedig a vonatkozó törvények és rendeletek szigorú betartásának ellenőrzésével fejthetnek ki. Nagy, közhasznú misszió ez, érdemes minden jó hazafinak siarra szállni vele.

Vidéki állatvédő egyesületek alakításával, madárvédő gyermekligák szervezésével, a madarak és fák napja ünnepélyének rendezésével megint kivált a helyi hatóságok, lelkesek, tanítók tehetnek sokat kevés fáradsággal és anyagi áldozat nélkül.

Ez irányokban való tájékoztatásért forduljon az érdeklődő a már vidéken fennálló állatvédő egyesülethez, vagy az országos egyesülethez, amely készséggel ingyen támogat minden ilyen törekvést. Ez egyesület címe: »Országos Állatvédő Egyesület«, Budapest, IX., Ernő-utca 11-13. szám.

Közgazdaság.

A bankkamatláb leszállítása. Azokról a helyekről, ahol a milliókat őrzik, nagyon kellemes szellők kezdenek fujdogálni, langyosak és termékenyítők, melyek nyomán virágzás, ipari és gazdasági fellendülés várható. A kereskedő és iparosvilág, szóval az egész közgazdaság, mely borzalommal gondol vissza az elmúlt évek pénzdrágaságára, méltán megkönnyebülten lélegzik fel, s a nagy bankok székhelyéről érkező hírek megvalósulásától boldogulását várja.

Az általános ujjongást azok az értesítések okozták, melyek Londonból és Berlinből egyidejűleg a bankrúta leszállítását jelentik. Az angol bank a világ leghatalmasabb pénzintézete, mely aranykészletének rohamos szaporodása következtében csak nemrég 4½ százalékra 4 százalékra volt kénytelen leszállítani a kamatlábat, esütörtökön tartott igazgatósági ülésében még tovább ment egy lépéssel s 4%-ot leszállította 3½%-ra. Viszont a német birodalmi bank, mely sokkal arrogansabb angol kollegájánál s multkor csak 5-re szállt alá, kénytelen engedni a londoni példa kényszernyomásának s az 5 százalékot leszállította 4 és félre.

Hogy a pénznek ezen meglehetősen nagy, mely a két európai vezérbank eljárásának szükségszerű következménye, mit jelent a közgazdasági életben, azt szükségtelen bővebben magyarázni. A közelmúlt évek rettenetes ipari pangása ezen-nyí vészes következménytel megmutatta, hogy minden elemi csapásnál nagyobb akadálya a

fellendülésnek és jólétnek a pénz drágasága. A két bank példáját most fokozatosan követni kénytelenek az összes pénzintézetek. A hitelviszonyok kétségtelenül meg fognak javulni, a beruházásokhoz s vállalatok üzembentartásához oly elengedhetetlen tőkék könnyen és olcsón beszerezhetőek lesznek s kereskedő- és iparos világnak, melyet a közelmúlt nyomasztó viszonyai megnyomorítottak, ismét lélegzétvételehez juthat.

Sajnos, hogy e nagy eseményhez joggal fűzött vérmes reményeket zavaros viszonyaink némileg csökkentik. Az osztrák magyar bank speciális helyzete a nemzetközi piacon, s különösen a Monarchia mindkét államának háztartásában uralkodó, rendezetteknek a legjobb akarattal sem mondható viszonyok csaknem kizárják, hogy Bécsben nyomban kövessék a londoni és berlini példát. De ami késik, nem mulik s az osztrák-magyar bank is kénytelen lesz engedni a nyomásnak. Tárgyi oka nincs is az ellenkezőre: aranykészlete tetemes és folyton növekvőben van, a hitelviszonyok megjavultak, a vállalkozó kedv mintha minden téren emelkedőben volna. Ilyképp ha a bank megmaradt eddigi rideg álláspontján, nem tud mit csinálni felszaporodott aranyfeleslegével, ami már annál is inkább gondolkodóba ejtheti a bank intéző köreit, mert hitelüzlete a közelmúlt évben 138 és félmilliónyi esökkenést mutatott fel. A bank státusa tehát hatalmasan megnövekedett, de inproductív, miért is a pénzforgalom emelkedését minden áron, legfőképp pedig a bankkamatláb leszállításával elő kell segítenie.

Ebben a kényszerű bizonyosságban rejlik elsősorban a londoni és berlini hír fontossága. Mint a hullámverés, lassan de biztosan idáig is el fog érni a bankrúta leszállítás és ami ebből közgazdasági életünkre háramlik, az csak előnyös lehet. Mindenesetre csak sajnálkozunk lehet azon, hogy speciális és zilált viszonyaink miatt azonnal nem élvezhetjük a nemzetközi pénzügyi javult helyzetének óriási előnyeit.

Nyilt-tér. *)

Mindazon jóbarátainknak és ismerőseinknek, kik felejthetetlen halottunk

Sáringer Károly

nyug. igazgató-tanító halálával ért nagy fájdalmunkat részvétünkkel s a boldogult temetésén megjelenésükkel enyhíteni szivesek voltak, ez uton is hálás köszönetet mond

a gyászoló család.

Magyarszerdahely, 1910. január hó.

Rechnitz József táncitanítónak a »Zalamegye« legutóbbi számában közzétett förmédvényére tartozom annak a kijelentésével, hogy Zalaegerszegen való tartózkodásom ideje alatt Rechnitz József táncitanár ur személyével nem foglalkoztam. A magyarországi táncitanítók egyesülete által 6/1909. szám alatt kiállított táncitanítói oklevelem s a helybeli tek. rendőrkapitányi hivatalnak 94/910. sz. a. kiadott engedélye alapján gyakorlom a táncoktatást városunkban és a Rechnitz uréhoz hasonló kirohánások egyenes utamból eltéríteni nem fognak.

Zalaegerszeg, 1910. január 28.

Mayersberg József

táncitanár.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.
Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

Áru	minőség	Kor. 100	Kor. 100
liszt		13 60	—
rozsa		91 0	—
árpa		7 20	—
zab		7 20	—
tengeri		—	—

Zalaegerszeghez közel lakó idősebb uriemberhez megbízható

házvezető kerestetik.

Az állás azonnal elfogalható.

Bővebbet

Unger Antal
könyvnyomdájában.

Schaumann gyógyszerész

gyomorsója

összetételében újból javítva, több mint 30 éve a legjobb eredménnyel használtatik, a legkiválóbb szer mindenféle gyomorbántalom ellen, bélbajknál és étvágytalanságnál. Nélkülözhetetlen a jó emésztés szabályozásához és fenntartásához. Aki lesoványodásra hajlik, használjon szintén naponként kétszer gyomorsót.

Egy doboz ára 1 K. 50 f. Szétküldés naponként, postán, utánvétellel. Legkeveseb 2 doboz küldetik. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Főraktár: **Julius Schaumann**
gyógyszerészeti laboratóriuma, Stockerau
Becs mellett.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawaréból állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: **Szücs Sándor fia, szőlőtelepe,**
Bihardiószeg.

Szőlőbirtok

7575-ös, az Egerszeghegy legszebb helyén, a várostól egynegyed órányira, szoba, konyha, présház, pince, istálló, pajta, nagy gyümölcsösrel **eladó.**

Bővebbet

ö.zv. **Tretter Viktornénál**
Zalaegerszegen, Deák Ferenc tér.

Mikosdi uradalom

BOTKAHÁZA majorjában

eladó

15000 db elsőrendű **gyökeres fásoltvány** Riparia portalis alanyon, Olasz rizling, Chasselas és Kövidinka fajokban.

Egyévesek ára ezrenként **170 K.**

Kétévesek » » **180 K.**

Esetleges csomagolás önköltségen számítatik.

Ripária portális sima alanyvessző

kapható:

I. oszt.

52. cm. hosszú ezre **8 frt.**

45. » » » **7 »**

II. oszt.

52. cm. hosszú ezre **3 frt.**

Gyökeres vad- és hazai vesszők is.

Volt állami

amerikai szőlőtelep bérlet

Zalaegerszegen. (Pozva mellett.)

Nagy alkalmi vétel!!!

1000 méter férfi szövet maradék.

1 öltönyre 15 koronától kezdve.

Szives megtekintést kér

Reisinger és Eisner

divatáruháza.

550/1910.

Hirdetmény.

A m. kir. Állami Munkásbiztosító Hivatal f. évi január 10-én kelt 200. számú rendeletével a pénztár alapszabályait f. hó 16-ával életbe léptetvén, összes önkormányzati szervei újjalakítandók.

E végből igazgatóságunk 1910. évi január hó 20-án tartott ülésében az alapszabályok 10. §-ában foglalt rendelkezéshez képest a közgyűlési kiküldöttek választási határnapjául a pénztár egész területére **1910. évi március hó 13-át** tűzi ki.

A választásokra vonatkozó egyéb rendelkezések — falragaszok útján — külön hirdetményen fognak közzétettni.

Zalaegerszeg, 1910. január 26.

A zalaegerszegi kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága nevében:

Gombás István
ügyv. titkár.

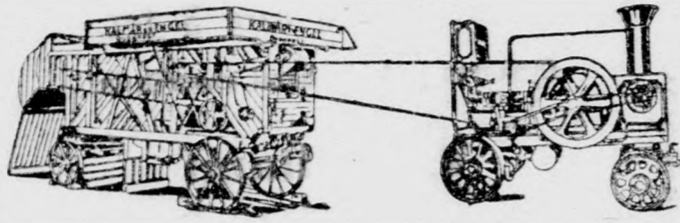
Vörös Gyula
elnök.

Számtalan első díjjal és díszoklevelekkel kitüntetve.

Kalmár és Engel

motor- és gépgyára
Budapest, V. ker. Lipót-körút 22.

Ajánlja egy cseplőgépet, mint malomüzemre legegyszerűbb benzinmotorjait, benzinlokomobiljait, valamint szivógázmotorjait, melyek V. ker. Lipót-körút 22 bármikor üzemből megtekinthetők.

Teljes jótállás kitünő cseplésért!
Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és bámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjáratlanabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Olcsó árak részletfizetésre!

: 5500 :

közjegyzőileg hitelesített bizonyítványok orvosoktól és magánemberektől bizonyítják, hogy a

KAISER-féle
mell-karamellák a három
fenyővel

Köhögés,

rekedség, elnyákosodás, hurut, görcsös és számarkehe ellen sikeresen használhatók.

Egy csomag 20 és 40 f.

Egy doboz 60 f.

Kapható:

Schmidt Győző cukrászdájában,
Kasztler Sándor és Kocsuba
Emil gyógyszerterében
ZALAEGRSZEGEN.

HIRDETÉSEK

felvételnek
A KIADÓHIVATALBAN

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényre, oszónál és meghűtésnél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevételekor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegen K. 80, K. 1.40 és K. 2.— és újszólván minden gyógyszerésznél, Budapesten.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerterében az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Táncoktatási jelentés.

Van szerencsém a m. t. nagyjérdemű közönségnek b. tudására hozni, hogy

táncintézetemet

1910. február hó 10-én Zalaegerszegen, az «Arany Bányá»-szálloda nagytermében **megnyitom.**

Intézetem a művelt társaság részére van alapítva, melyben növendékeim a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő tánc, esztétikai és plasztikai elsőrangú és szakszerű oktatásban részesülnek.

Jelentkezni, illetve beiratkozni lehet már most Radó Henrik ur divatáruházában és február hó 8., 9. és 10-én egész napon át az »Arany Bányá«-szállodában.

Kiváló tisztelettel;

Rechnitz József

okl. tánctanár.

757/1910.

Pályázati hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. városnál lemondás folytán megüresedett, nyugdíj jogosultsággal összekötött

mérnöki állásra

pályázatot hirdetek.

A mérnök évi javadalmazása 1600 (ezerhatszáz) K fizetés és 400 (négy száz) K lakbér.

Magánmunkálatok végzésére jogosult.

Az állás 1910. évi február hó 26-ik napján d. e. 10 órakor tartandó kép. test. közgyűlésen, 1915. év május havában az 1886. XXII. tc. 69. §-a értelmében megejtendő általános tisztújításig terjedő érvénytel fog betölteni.

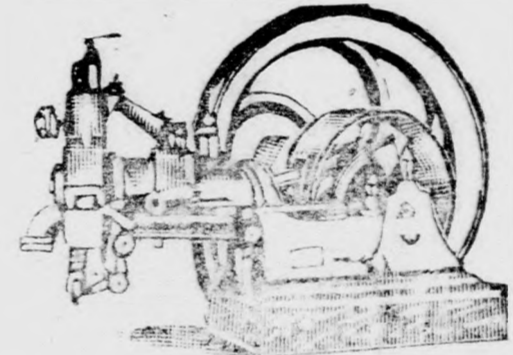
Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy képességüket és eddigi gyakorlatukat igazoló okmányokkal felszerelt és a város képviselőtestületéhez címzendő kérvényüket f. évi február 23-ig bezárólag a polgármesteri iktatóba nyújtsák be.

Zalaegerszeg, 1910. január 27.

Dr. Korbai Károly
polgármester.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat valamint Szivógázmotorokat.

Meglepő újdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges löerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképvislet:

GELLÉRT IGNAC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

Badacsonyi

1909-iki burgundi literenként
40 fillérért,

1909-iki rizling
50 fillérért,

60 rizling 60 fillérért
eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

TÖRLEY PEZSGŐ

Brády-féle gyomorcsépek a Máriacelli Szűz Mária védjeggyel ellátva

melyeket Máriacelli gyomorcsépeknek nevez a nép, 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban...

Kapható minden gyógytárban. Egy nagy üveg 1 K 40 f, kis üveg 80 f. Postai szétküldésre megrendelhető BRÁDI K. gyógyszerárán a „Magyar

Királyhoz Bécs, I., Fleischmarkt 1., Depot 241. Ügyeljünk a védjegyre, a mely a Máriacelli Szűz Mária ábrázolja, a vörös színű csomagolásra és aláírásra, amely az oldalt levő kép.

Nagymennyiségű zöldojtvány-eladás.

Gyökeres és sima Riparia Portális alanyon ojtottak, minden betegségtől mentesek, kifogástalan fajtiszták, amiért szavatolok. A fajok nevei a következők: Margit, Mézesfű, Nemes Kadarka, Oportó, Nagy Burgundi, Trammi, Szilvaszó, Püspökszó, Bakator, Piros és Fehér Saszla, Piros és Fehér Kecskemézi, Passatuti, Fürmönny, Rakszó, Ezredéves, Kossuth Lajos, Hárslevelű, Lisztesfű, Mustosfű, Ezerjő, Sárga Muskotály, Zöld Szilváni, Glasz Rizling, Jufark, Sárfehér, Leányka, Delavára, Pozsonyi Fehér, Muskát Hamburg, Muskát Otonel, Aramon, Kadarka. Ugyanebben a fajokban nemes vesszők is kaphatók. Két milliós fás, párosításhoz való Riparia Portális vessző is van eladó 6 mm. vastagságtól felfelé. Ezre 20 K. I. oszt. fás gyökeres ojtványok ezre 90 frt, II. oszt. fás ojtvány ezre 50 frt, I. oszt. gyökeres zöldojtványok ezre 70 frt, hiányok pótlására igen erős, ezre 90 frt, I. oszt. sima zöldojtvány válogatott ezre 40 frt, rendes sima zöldojtvány ezre 30 frt, I. oszt. gyökeres Riparia Portális ezre 20 frt, II. oszt. gyökeres vessző Portálisére 10 frt, I. oszt. sima Riparia Portális vessző ezre 8 frt, II. osztályu sima Riparia Portális ezre 6 forint, Otelló vessző ezre 5 forint. Megrendelések ősz és tavaszi szállításra is elfogadhatók. Megrendelések esetén az árnak egyharmad része előlegül elküldendő, a többi ár fizetése pedig utánvétellel történik.

Csépány Mihály hortermelő és ojtványkészítő Gyöngyös, Tó-utca Kálvária part alatt, 12584.

BORSEPRÓT bármily mennyiségben megveszek, a legmagasabb napiárban. Reich Samu pálinka nagyfőzde tulajdonos Zalaegerszeg.

Csemege alma

kiválóan finom téli fajokból, válogatott szép, egészséges, tartós nemes példányok és pedig: Parmen, Jonathán, Belflor, Törökbálint, Rozmaring, Szercsika és Batul vegyesen öt kilós postakosárral 3.50, ötven kilós ládával 25.—, 100 kilós ládával 45.— korona. Minden egyes alma selyempapírba van göngyölve s gondosan, lelkiismeretesen és fagymentes csomagolással szállítja utánvétellel bérmentetlenül:

Szeless Pál, Nagymaroson Hont-megye.

Meghívó.

Az alsólendvai Takarékpénztár évi rendes közgyűlését

folyó 1910. évi február hó 19-én délután 2 órakor Alsólendván, saját helyiségében fogja megtartani, melyre a t. c. részvényeseket az alapszabályok 50. §-a értelmében tisztelettel meghívja

az Igazgatóság.

A napirendre kitűzött tárgyak a következők:

- 1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása. 2. 1909. évi üzleteredményről előterjesztendő igazgatósági jelentés. 3. Ugyanezen évi zárszámadás és mérleg felülvizsgálása, valamint az elért jövődelemnek — az igazgatóság és felügyelő-bizottsági jelentés alapján — mikénti felosztása. 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása. 5. Egy felügyelő-bizottsági tag, esetleg egy póttag választása. 6. Esetleges indítványok.

Az Alsólendvai Takarékpénztár mérleg számlája.

TARTOZIK.

KOVETEL.

Table with columns for VAGYON (Assets) and TEHER (Liabilities). Rows include items like Pénzkészlet, Váltó-tárca, Törlesztéses és jelz. kölcsönök, etc., with corresponding values in korona and f.

Alsólendva, 1909. évi december hó 31-én.

Fuss Nándor vezérigazgató.

Hajós Mihály h. vezérigazgató.

Csukics pénztárnok.

Pollák igazgató.

Engel könyvelő.

Neubauer könyvelő.

Ezen zárszámadást az Alsólendvai Takarékpénztár fő- és segédkönyveivel összehasonlítottuk, minden tekintetben helyesnek és a valódi tényállással megegyezőnek találtuk.

Alsólendva, 1910. évi január hó 27-én.

Merényi Ferenc felügy. biz. tag.

Eörsi Gyula felügy. biz. elnök.

Lázár Győző felügy. biz. tag.

Szőlő-oltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, **fajtisztaságért jótállva** legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep.

TULAJDONOS: **CASPARI FRIGYES.**

Medgyes 118. sz. (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhetsz magának a fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

BŐRSZENY

ekcémára és hasonló bőrbajokra, nevezetesen, ha nedvesedő helyeket vagy kerges-dést idéznek elő, nagyon hat. **Zucker-féle szabadgyógyszappan**, ámbár ezen bajoknál minden körülmények között az orvos tanácsát ki kell kérni. Azon sokszor tapasztalható, melyet az orvosok és betegek egész serege szerzett, megalapítható, hogy a **Zucker-féle szabadgyógyszappan** a legtöbb esetben azonnal elnyúl a viszketésséget, ha a vastag krémzetű hab — a használati utasítás szerint alkalmazva — a mosakodás után e y ideig a megjelölt helyen marad. Ettől még ugyanis, hogy a baj által okozott és ellálló bőrrepedések, kiütések és az elvörösödött viszketés éget okozó bőrgyógyászati betegségeket, melyek a bőrt elvörösítik és a **Zucker-féle szabadgyógyszappant** használni kell. A bőrt elvörösíti és egy ut, egészséges, gyenge bőrteljesíti utána. Ezt a készítményt egy kis adagban jól elnyúl, de nem túlságosan zsír, a krémzetű szabadgyógyszappant, míg különlegesen értékes és a **Zucker-féle szabadgyógyszappant** és a **Zucker-féle krém**.

Rendelésénél figyeljen a következő különbségekre:

Zucker szab. 3 éves szabadgyógyszappanja a leghatásosabb és a legolcsóbb. Egy darabja 2.50 kor.

Zucker szab. 15 éves szabadgyógyszappanjának hatása és mennyisége valamivel gyengébb. Darabja 1 kor.

Ehhez való a **Zucker-féle krém** (nem zsíros), valamennyi bőrteljesíti. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.

Minden gyógyszerárban, drogériában, illatszerekkereskedésben is kapható. Figyeljünk azonban a készítmények általános márkájára és csomagolására, hogy ne legyenek mások, hogy értéke és szappan hatása ugyanolyan legyen.

A **Zucker-féle szabadgyógyszappant** és a **Zucker-féle krém**et nem pótolja semmi.

Valódi Zalaegerszegen Kaszter Sándor gyógyszerárban kapható.

STOCK COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből

Barcola.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt áll.

Kapható minden jobb üzletben.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés

Köhögés, rekedtség és elnyájkásódás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Dobozza 1 korona és 2 korona
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Zalaegerszegen: **Hrabovszky Rezső, Kaszter Sándor, Kocsuba Emil**, Sümegyen: **Kossa Gusztáv**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerárakban.

14/v. 1910.

Árverési hirdetmény

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. jbiróság 837. sz. végzése által **Alsólendva vidéki takarékpénztár** végrehajtó javára 300 K tőke, ennek 1907. évi szeptember-hó 1-től járó 6% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 2108 koronára becsült lovak és szarvasmarhákból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elren-

deltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Geetvöld-Gizella majorban leendő eszközzésére 1910. év január hó 31-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tc. 103. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1910. évi január 10-én.

Lukács József, kir. bir. végrehajtó.

Meghívó.

A „Nyrádi Fogyasztási szövetkezet” 1910. évi február hó 13-án este 6 órakor Nyrádon a szövetkezet helyiségében **évi rendes közgyűlést** tart, melyre a tagok oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az 1909-ik évi mérleg a szövetkezet üzletében a mai naptól megtekinthető.

T á r g y s o r o z a t:

1. A mérleg és zárszámadások bemutatása.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a felmentvény tárgyában.
4. Határozat az osztalékok hovatfordítása tárgyában.
Nyrád, 1910. január 19.
Az igazgatóság.

A „Nyrádi Fogyasztási Szövetkezet” 1909-ik évi mérlege.

Folyó szám	V A G Y O N	K	f	Folyó szám	T E H E R	K	f
1	Készpénz	866	60	1	Áruhitel	4214	40
2	Leltár	3551	28	2	Részvények	2332	—
3	Hitel	2356	72	3	Egyenleg mint nyereség	228	20
	Összesen	6774	60		Összesen	6774	60

Nyereségi- és veszteségi-számla.

Folyó szám	V E S Z T E S É G	K	f	Folyó szám	N Y E R E S É G	K	f
1	Adóra és fogyasztási adóra	510	14	1	Áruk után nyereség	2211	79
2	Házbér	200	—				
3	Üzletvezető fizetésére	520	—				
4	Pénztárnok fizetése	60	—				
5	Kifizetett részvények	52	—				
6	Fuvarok, vasuti és nappidijak	641	45				
7	Nyereség	228	20				
	Összesen	2211	79		Összesen	2211	79

Kelt Nyrádon, 1910. január 19.

Takács György elnök.

Tóth József pénztárnok.

Tulok János könyvelő.

Év elején a tagok száma 79, üzletrészeké 687. Év végén a tagok száma 70, üzletrészeké 583. Kilépett 12 tag 132 üzletrésszel. Belépett 3 tag 28 üzletrésszel. Egy-egy üzletrészre esik 39-1 fillér osztalék.

Kelt Nyrádon, 1910. január 19.

Az igazgatóság.